

публика този романъ е намѣрилъ средъ младежитѣ и женитѣ. Младежитѣ сѫ слушали откровенията на единъ страдашъ братъ и решенията на едно влюбено, нещастно сърдце—самоубийството; а женитѣ сѫ били щастливи, че сѫ намѣрили единъ прекрасенъ каталогъ отъ любовни излияния и писма. Като своитѣ четци и Якопо Ортисъ е живѣлъ тоя мъгливъ духовенъ климатъ, въ който сѫ вирѣли цвѣтата на сантиментализма: — житетска празнота и интелектуално неврастение.

Фѣсколо, болно-сантименталния младежъ, който пише своитѣ лжекласически стихове, промѣня името си отъ Николо въ Уго, за да изрази независимостта на своята двадесетгодишна възрастъ, който поднася една реторична ода на Бонапарта и който диша атмосферата на Плутарховитѣ велики люде, скоро влиза въ реалността на своя духовенъ животъ. До това го довежда едно историческо събитие. Наполеонъ, когото Фѣсколо е боготворилъ като освободител на народите и, следователно, и на Италия отъ австрийско иго, превзема Венеция и я поднася на Австрия. Освободителътъ става предателъ. Отъ тоя моментъ у Фѣсколо угасва ентузиазма къмъ Наполеона и той става републиканецъ. Това е първото слизане въ действителността резигнация на Ортисъ, но резигнация, на която любовното чувство е дало животъ и свѣтлина, сливайки го съ широтата резигнация. Сонетътъ „На вечеръта“ развива тази разигнация до поетическо увлѣчение въ мистерията на всемира. Но класична прелестъ на формата Фѣсколо достига въ двата последни сонета „За смѣртъта на брата ми Джованни“ и „Къмъ Закинтъсъ“. Въ първиятъ поетътъ намира най-дивенъ изразъ на своята мѣка на изгнаникъ. Мѣката на далечността е изплакана съ най-силнитѣ звуци, съ каквито е способно да плаче човѣшкото сърдце. Тука не чувашъ дѣлбокиятъ унесь и космическата мисъль на „Гробницитѣ“, нито абстрактната скрѣбъ на Леопарди, — предъ тебе се открива единъ фактъ изъ живота на едно сърце, който съдѣржа въ себе си страданието на цѣлъ животъ, пречупено презъ страданията на две сѫщества. Една покъртително жална повесть въ една невидимо прелестна радостъ на израза.

Другиятъ сонетъ, отправенъ къмъ родния островъ на Фѣсколо сияе по-вече въ класичната декоративност на вдѣхновението. Но тази дѣлбока човѣшкаnota, която характеризира творчеството на Фѣсколо, тукъ е отбелязана, именно, въ тази класична декоративност, която разказва легендарното минало на родния му островъ. Тия дванадесетъ сонета сѫ всичкото поетично богатство на Фѣсколо,